

ФАКУЛТЕТ ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВА КОМУНИКАЦИЯ

КАТЕДРА „МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ“

Венцислав Венциславов Василев

**„Методи на изкуствения интелект за събиране, синтезиране, обработване и предоставяне
на информация в журналистиката“.**

АВТОРЕФЕРАТ

НА

ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“
по научната специалност 3.5 Обществени комуникации и информационни науки
(Медии и комуникации – Медиен език и стил)

ЗАЧИСЛЕН СЪС ЗАПОВЕД
№ РД ...20/477 от 16.02. 2021 г.

НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ:
ПРОФ. Д-Р ЕФРЕМ ЕФРЕМОВ

Авторефератът се състои от предговор, 3 глави, заключение, библиография от 149 заглавия, справка за научните приноси и списък на публикациите, свързани с темата на дисертационния труд.

Заглавие на английски език: Models of AI for gathering, synthesis, processing and providing information in journalism.

Ключови думи: Изкуствен интелект. ИИ. ИИ в медиите. ИИ в журналистиката. Журналистика и ИИ

Key words: AI in media. Artificial intelligence. GPT. AI. AI in journalism.

Съдържание

Съдържание	- 3 -
Увод	- 4 -
II. Цел и задачи на изследването	- 5 -
III. Методи на изследването	- 8 -
IV. Структура на дисертацията	- 8 -
Глава 1 - „ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ - ОПРЕДЕЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ“	- 9 -
Глава 2 - ТИПОЛОГИЗАЦИЯ НА ПРИЛОЖЕНИЯТА НА ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ В МЕДИИТЕ	- 13 -
Глава 3 – „ВНЕДРЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ В МЕДИИТЕ: ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПО СВЕТА И ВЪЗМОЖНИ РЕШЕНИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ“	- 16 -
V. Основни резултати и научен принос	- 19 -
VI. Практическа значимост	- 21 -
VII. Публикации и участия в конференции.....	- 22 -
Заключение.....	- 24 -

Увод

Изкуственият интелект (ИИ) оказва все по-голямо влияние върху медийната индустрия, като променя начина на създаване, разпространение и потребление на съдържание.

Интегрирането на новите решения, често безплатно, създава у потребителите подвеждащо усещане, че Изкуственият интелект не е нещо, което те не разбират, а напротив – че е комунална услуга, като електричеството.

Настоящата дисертация има за цел да анализира процесите на внедряване, влияние и адаптация на ИИ в медиите, като поставя акцент върху правната рамка, автоматизацията на журналистическия труд, персонализацията на съдържанието и етичните предизвикателства. Изследването обхваща глобални практики и се стреми да предложи приложими решения за интеграцията на ИИ в българската медийна среда.

Организацията за икономическо сътрудничество и развитие заяви през 2019 г, че почти половината от всички професии или ще изчезнат или фундаментално се променят в следващите 15-20 години поради автоматизацията и навлизането на нови технологии за самообучение (1). Пандемията от коронавирус ускори тези явления, както и внедряването на изкуствен интелект (ИИ). Това поставя силен акцент върху необходимостта от изследване на ролята на изкуствения интелект в медиите, както и на работата с тези видове ИИ, които биха били неразделна част от ежедневието на бъдещите журналисти.

Според EBU (5) **навлизането на ИИ в медиите е „четвъртата голяма вълна на цифровата трансформация за журналистиката в обществените медии след онлайн страниците, мобилните приложения и социалните мрежи“**. Учените от Колумбийския университет и Tow Center for Digital Journalism са сред първите, които предричат, че: **„инструментите с изкуствен интелект могат да помогнат на журналистите да разкажат нови видове истории, които преди са били прекалено ресурсно непрактични или технически недостъпни“** (6). Изследователите предупреждават, че съществува разлика в знанията и в комуникацията между технологичните експерти, които проектират ИИ и журналистите, които го използват, което може да доведе до журналистически грешки.

Въвеждането на Изкуствен интелект в медиите не е унифицирано, а специфично за всеки нюзрум. Съществуват готови решения, измислени от компании за ИИ, които могат да бъдат използвани в журналистиката. Най-големите медии в света обаче са наели свои експерти и разчитат на решения, разработени по поръчка

Дисертацията обобщава и класифицира различните опити в световната практика, дава познания за еволюцията, функционирането и основните принципи при изграждането на ИИ, както и възможни приложения за внедряването на готови безплатни и платени модели, приложими в България. Представени са и лични изследвания на автора. Разработена е класификация на видовете приложения с изкуствен интелект според тяхното приложение в медиите както в полза на журналистите (в правенето на новини, създаването и обработката на изображения, стенографирането, създаването на текст, резюмирането му, създаването и обработката на аудио- и видео съдържание, проверката на факти, публикуването и разпространението в социалните мрежи), така и в полза на потребителите (улеснен достъп, персонализирано предоставяне на съдържание).

Отправени са препоръки и предупреждения относно въвеждането на ИИ.

II. Цел и задачи на изследването

Актуалността на темата се определя от необходимостта за изследване на ефектите от силното навлизане на Изкуствения интелект в медиите, комбинирано с предизвикателства пред внедряването му в България и почти пълното му непознаване сред работещите в практиката у нас.

Обхватът на изследването включва анализа на влиянието на изкуствения интелект върху медийната индустрия, със специален фокус върху автоматизацията, персонализацията на съдържанието, правната рамка и етичните предизвикателства. Изследването разглежда международни примери и практики, като в частта с препоръките акцентът е поставен върху българската медийна среда.

Анализът обхваща периода от 2014 до 2024 година, като се базира на академични изследвания, правни документи и емпирично проучване на наличните ИИ инструменти в медиите.

Основната цел на дисертацията е анализ на развитието и приложението на изкуствен интелект (ИИ) в медийната индустрия, както и предизвикателствата пред неговото внедряване.

Обект на изследването е: Изкуственият интелект в медийната индустрия.

Предмет на изследването е: Влиянието на ИИ върху автоматизацията на журналистическия процес, технологичните, етичните и правните предизвикателства.

Основната теза е, че Изкуственият интелект (ИИ) фундаментално променя медийната индустрия, като автоматизира генерирането и редактирането на новини, което води до ефективност и намаляване на разходите за производство. Технологиите за машинно обучение и обработка на естествен език позволяват бързо създаване на съдържание с минимална човешка намеса. ИИ също така подпомага персонализирането на новинарското съдържание, съобразно предпочитанията на потребителите. Въпреки тези предимства, възникват въпроси относно качеството и автентичността на автоматизираната журналистика и потенциалното засилване на социалната поляризация чрез информационни балони. Прозрачността и отговорното управление на ИИ са критични за поддържането на доверието в медиите и осигуряване на плурализма на мненията.

В съответствие с поставената цел изследването изпълнява следните задачи:

- Да изследва еволюцията, функционирането и основните принципи при изграждането на ИИ
- Да класифицира съществуващите ИИ технологии в журналистиката и медиите.
- Да проучи влиянието на автоматизацията върху журналистическите процеси.
- Да анализира възможните приложения за внедряване на готови безплатни и платени модели ИИ в България
- Да обобщи изследванията на възприятието на аудиторията към съдържание, създадено с помощта на ИИ.

- Да осигури информираност на журналистите за „слепите петна“ при употребата на ИИ
- Да анализира правната рамка, регулираща използването на ИИ в ЕС.
- Да идентифицира основните предизвикателства, свързани с внедряването на ИИ.

Изследването прави опит да провери и следните хипотези

- Използването на изкуствен интелект за автоматизиране на новинарското съдържание значително намалява разходите и времето за производство на новини в медийната индустрия. Автоматизираното създаване на съдържание обаче може да доведе до намаляване на качеството и автентичността на журналистическите материали.
- Персонализацията на новинарското съдържание чрез алгоритми на изкуствения интелект засилва социалната поляризация чрез създаване на информационни балони.
- Внедряването на изкуствен интелект в медийната индустрия създава икономически последици, включително намаляване на работните места в традиционната журналистика.

Изследователските ограничения на изследването са:

Изследването няма претенции за всеобхватност поради следните ограничения:

- Времеви - обхванат е периодът до началото на 2024 г.
- Разгледани са отделни примери от практиката, които са свързани с изграждането на предимно успешни модели.
- Анализирани са медийни публикации, достъпни в интернет.

III. Методи на изследването

Чрез интердисциплинарен подход, обединяващ технологични, правни и социални аспекти, са анализирани съществуващите практики, регулаторната рамка и възможностите за интеграция на ИИ в медиите.

Основните тези, заложи в началото на дисертацията, са потвърдени чрез обстоен теоретичен преглед и емпирични наблюдения.:

- Теоретичен анализ на научни публикации и регулаторни документи.
- Емпирично проучване на използването на ИИ в българските и международни медии.
- Детайлен преглед на съществуващите модели за регулация на ИИ и тяхното приложение в журналистиката.
- Анализ на тенденциите и прогнозите за развитието на ИИ в медийната индустрия през следващите десетилетия.

IV. Структура на дисертацията

Дисертацията е с общ обем от 206 страници и е организирана в увод, три глави и заключение. Списъкът на литературата обхваща 149 заглавия, от които 8 на кирилица и 141 - на латиница. Първата глава е базирана на теоретични изследвания, втората съчетава проучвания и емпирични изследвания, а третата е с практическа насоченост.

Глава 1- „ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ - ОПРЕДЕЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ“

Първата глава представя теоретичните основи на ИИ, като разглежда еволюцията на програмирането, основните понятия и ключовите етапи в развитието на ИИ. Анализирани са различните нива на програмиране и видовете програмни езици, както и техните приложения в различни сфери. Специално внимание е отделено на класификацията на видовете изкуствен интелект и неговите подобласти. Разгледана е и правната рамка на Европейския съюз, свързана с развитието и регулирането на ИИ.

Марвин Мински, американски когнитивен учен, занимаващ се основно с Изкуствен интелект, нарича Изкуствения интелект „куфарна дума“. Той използва понятието, за да обозначи термини, в които са събрани множество различни значения. За пример дава и думи като „съзнание“, „морал“ и „творчество“, защото, подобно на куфар, хората влагат в тях различни значения и всеки има свое определение.

В главата са разгледани няколко дефиниции на ИИ от техническа, философска и практическа гледна точка. Във всички дефиниции се открояват две основни необходиминости за машината – способността ѝ да изпълнява сложни задачи без постоянни указания от потребителя и способността да подобрява работата си чрез учене от опита – „автономност“ и „адаптивност“.

Главата систематизира голям обем научна литература – от класически публикации на Тюринг и Маккарти до по-съвременни изследвания, които описват механизма на адаптивност и автономност при интелигентните системи. Този преглед позволява ясно проследяване на трансформацията от концепция към реализация, като се акцентира върху ключови моменти в развитието на ИИ (представена е и хронология).

В главата се проследява как дефинициите се променят с напредването на технологиите – от класическите концепции, при които се акцентира върху симулацията на човешки когнитивни процеси, до модерните подходи, където акцентът пада върху способността на машините да извършват изчислителни задачи с изключителна скорост и точност. Специално внимание е отделено на категориите ИИ - тесен (narrow) ИИ, който се специализира в

изпълнение на конкретни задачи, и общ (general) ИИ, който има потенциала да имитира по-широки аспекти от човешката интелигентност. В тази част се разглеждат и различните категории на ИИ – от реактивни системи, които не разполагат с памет, до по-усъвършенствани системи, способни на учене и адаптация. Главата проследява еволюцията на програмирането от първоначалните инструкции на машинния код до създаването на езици като C и Python, за да даде представа как се е развила възможността за създаване на сложни алгоритми. Обсъждат се и концепциите за невронни мрежи и други техники, които днес формират основата на съвременните системи за машинно обучение.

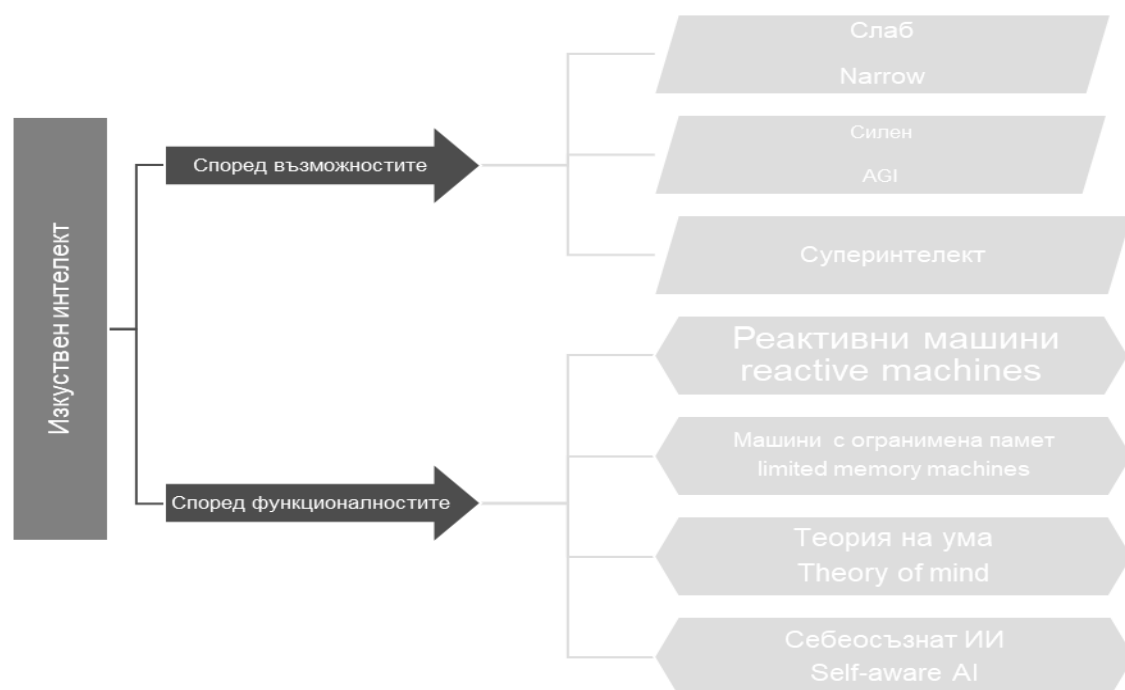

Data Science hierarchy of needs визуализира основните предизвикателства, пред които са изправени съвременните информационни системи.

В първата глава на дисертацията се представя и концепцията за "Data Science Hierarchy of Needs" като структурна рамка, описваща основните предизвикателства пред науката за данните. Този модел поставя в основата си необходимостта от надеждна и стабилна инфраструктура за данни, включваща събирането, съхранението и управлението на суровите данни, които служат като фундамент за всички последващи аналитични дейности. Следващият етап в йерархията обхваща процесите по почистване, интеграция и предварителна обработка на данните. Сложат е от решаващо значение за осигуряване на високо качество и достъпност на информацията, необходима за извличане на смислени

изводи. Най-високите нива в йерархията обхващат аналитичните и моделиращите дейности, които трансформират предварително обработените данни в полезни знания и прогнози.

В главата е представена е и класификация на ИИ според функционалностите и възможностите му. Описано е устройството и начина му на функциониране, както реалните възможности за прилагането му.

Разгледан е и първият в света правен регламент относно ИИ - Актът на ЕС за изкуствения интелект (AI Act), чиято цел е да създаде балансирана правна рамка. ИИ системите в Акта са подредени в четири нива на риск, като за всяко ниво се прилагат различни регулации и изисквания. Разгледани са всички подточки:

Неприемлив риск (Unacceptable Risk) - системи, които представляват заплаха за основните права, сигурността и демокрацията. Например системи за социално оценяване на граждани (подобно на социалния рейтинг). Забранени са в ЕС.

Висок риск (High Risk): Включва ИИ системи, които могат да окажат значително въздействие върху безопасността или основните права. Използват се в критични сектори

като борбата с миграцията, здравеопазването и правоприлагането. Изисква се стриктна оценка на безопасността, прозрачност и съответствие със стандартите.

Ограничен риск (Limited Risk): Системи, които взаимодействат с потребителите, но не представляват сериозна заплаха. За тях се изисква ясно уведомяване на потребителите, че взаимодействат с изкуствен интелект, например чатботове или виртуални асистенти.

Минимален риск (Minimal or No Risk): Това са повечето ИИ приложения, които не застрашават правата или безопасността на потребителите. Те включват системи за филтриране на спам в електронната поща или препоръчителни алгоритми за съдържание. Тези системи не подлежат на специална регулация.

Глава 2- ТИПОЛОГИЗАЦИЯ НА ПРИЛОЖЕНИЯТА НА ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ В МЕДИИТЕ

Втората глава, се фокусира върху приложението на ИИ в журналистиката и медиите. Разгледани са примери, в които изкуственият интелект вече е интегриран в журналистическите процеси и редакционната дейност. Също и примери пълна автоматизация на процеса, алгоритми за генериране на новини, автоматизирани преводи, дешифровки, анализи на данни за нуждите на разследващата журналистика, за видео- и аудиообработка чрез ИИ. Освен това са разгледани и приложенията в редакционната дейност като персонализираното съдържание, проверката на факти, борбата с дезинформацията и модерирването на потребителски коментари. Обсъдени са и предизвикателствата, свързани с deepfake технологиите и пристрастията на медийните алгоритми. Изследвани са работещи готови технологични решения за всеки от етапите и са дадени препоръки за приложения, които могат веднага и безплатно да бъдат интегрирани в редакциите в България.

В главата са изследвани примери за автоматизиране на всеки етап от журналистическата дейност. Специално внимание е отделено на феномена на автоматизирането на писането на новини от структурирани данни без редакторска намеса..

Приведени са конкретни примери, при които автоматизираните системи генерират съдържание – от финансови новини до спортни резултати. Разгледани са и изследвания от внедряването на такива решения Анализът включва оценка на ефективността на тези

системи, техният потенциал да намалят оперативните разходи и да ускорят производството на съдържание.

Следващата част от главата представя систематизиран преглед на технологичните решения, използвани в медийната индустрия. Специално внимание се обръща на класификацията на ИИ инструментите – такива, които автоматизират генерирането на текст, обработката на изображения, видеоматериалите и аудио съдържанието. Привеждат се примери за платформи като Watson на IBM, както и по-малки, но ефективни решения, разработени специално за журналистиката.

Посочени са сравнения между различните системи за автоматизиране на преводите, които са от полза за международните редактори. Представено е авторско изследване на автоматизирането на дешифровки чрез ИИ от преки репортерски включвания в ефер за нуждите на онлайн публикуването. Представени са задълбочени проучвания на данни за приложенията на ИИ в разследващата журналистика, във видеообработката и аудиообработката. Обяснено е как ИИ се използва за събиране на новини от социални мрежи и автоматизиране на публикуването в тях, както и начините, по които ИИ прави и разобличава DeepFake изображения и видеа, както и за употребата на ИИ при проверка на факти и борба с фалшивите новини.

При всяко от горепосочените изследвания е направено сравнение на готовите решения с ИИ. Отправени са препоръки за внедряване на безплатни такива. В случаите, когато клиент на компанията е международно призната медия, това е изрично посочено.

Една от ключовите теми в тази глава е използването на ИИ за адаптиране на съдържанието според потребителските предпочитания:

- **Персонализиране според предпочитанията на потребителя:** Подробно се разглеждат методите за анализ на потребителски данни, които позволяват системите да предлагат съдържание, съобразено с интересите на аудиторията.
- **Персонализиране според локацията:** Обяснява се как геолокационните данни могат да се използват за представяне на локално релевантни новини и информация.

Придевен е пример за повишен посетителски интерес при получаване на новини от съответния окръг.

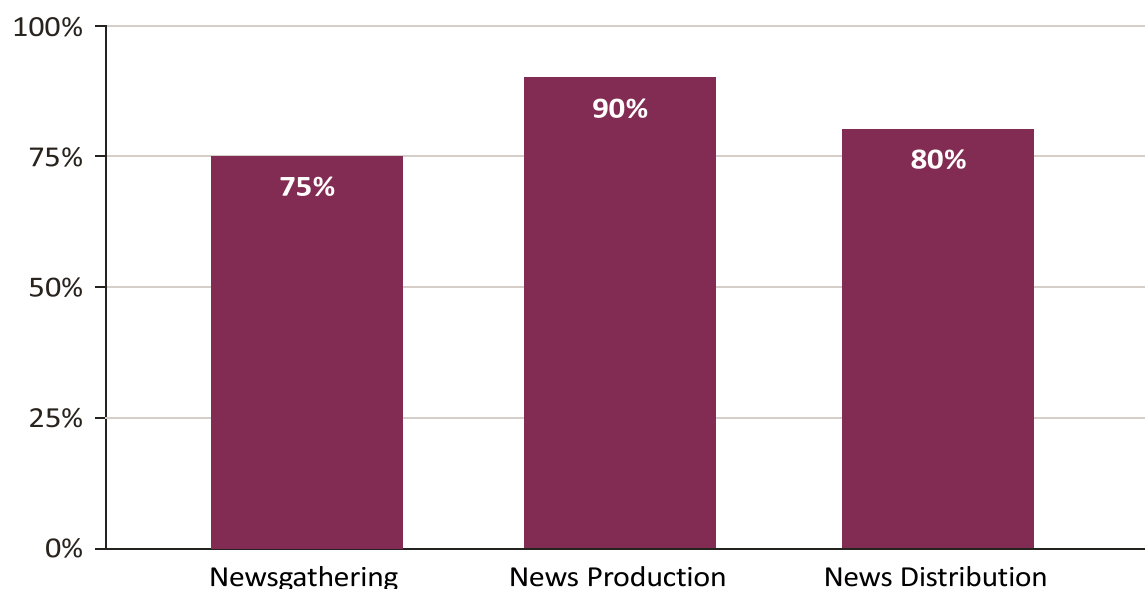
Въпреки посочените предимства, използването на ИИ крие и немалко рискове, вече идентифицирани от големи медийни организации. Сред тях е рискът от засилване на информационните пристрастия (от попадане в т. нар. ехо-стаи или балони). Затова е от съществено значение медиите да прилагат ИИ технологии с повишено внимание, като спазват етичните норми и осигуряват прозрачност в процесите. В главата се разглеждат и казуси и от международната практика, **при които автоматизацията е довела до репутационни проблеми – в случая с фалшиви автори в Sports Illustrated през 2023 г.** Анализът подчертава нуждата от прозрачност в алгоритмите и създаването на регулаторни рамки, които да гарантират, че технологиите ще бъдат използвани отговорно.

Глава 3 – „ВНЕДРЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ В МЕДИИТЕ: ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПО СВЕТА И ВЪЗМОЖНИ РЕШЕНИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ“

Третата глава е посветена на адаптацията на медиите към използването на ИИ. Представено е емпирично изследване на степента на внедряване на ИИ в световен и български контекст. Разгледани са потенциалните ползи, както и предизвикателствата пред българските медии при интегрирането на ИИ технологии. Разработено е предложение за създаване на българско технологично решение за оптимизация на медийните процеси. Обсъдени са етапите в създаването на нов асистент, базиран на ИИ, както и алгоритмите за обработка на данни, приоритизация на информацията и интеграция на полученото съдържание.

Първата част на Глава 3 представя оценка на актуалната степен на внедряване на ИИ в медиите на световно ниво, като се обръща специално внимание на българския контекст.

Изследването започва със статистически данни, сравнителни таблици и графики, които показват как големите медии вече използват ИИ за автоматизация. Цитирано е и изследване на Световната асоциация на издателите на новини (World association of news publishers) за очакванията им за развитието на ИИ в редакциите.

За какво ползват ИИ медиите към 2023 г. Източник: LSE

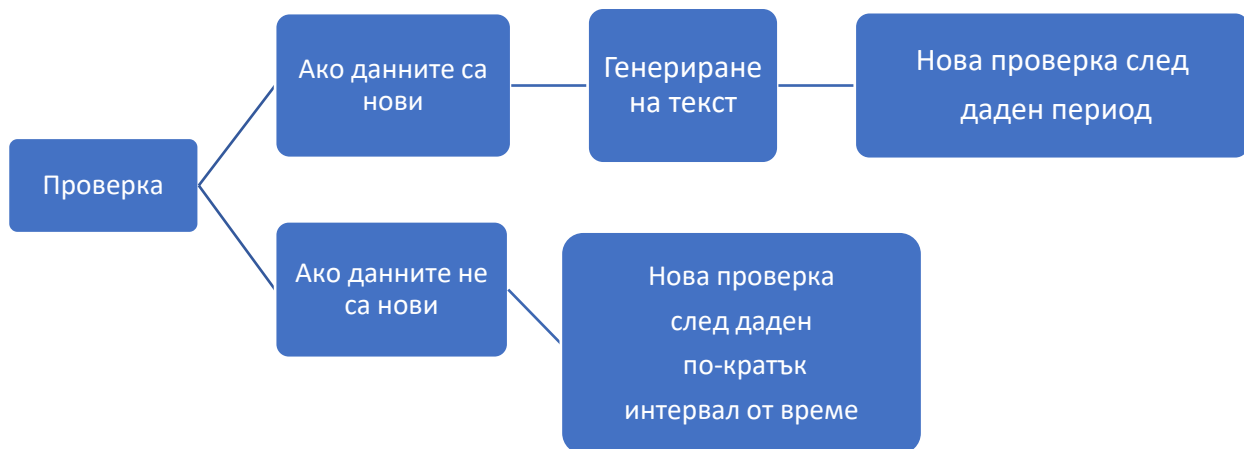
След това са описани и специфичните предизвикателства пред българските медии – технически, организационни и ресурсни ограничения. Отчетено е, че макар българските медии да са запознати с концепцията за ИИ, интеграцията е ограничена.

Втората част на главата се концентрира върху разработването на български технологични решения за внедряване на ИИ в медиите.

Представен е концептуален модел, който включва етапи от проектиране и разработка до интеграция на нов системен асистент.

Описани са основните задачи, които новият асистент трябва да изпълнява – проверка на данните, генериране на текст, приоритизиране на заглавие въз основа на анализ на данни, интеграция на резултатите в съществуващите редакционни процеси.

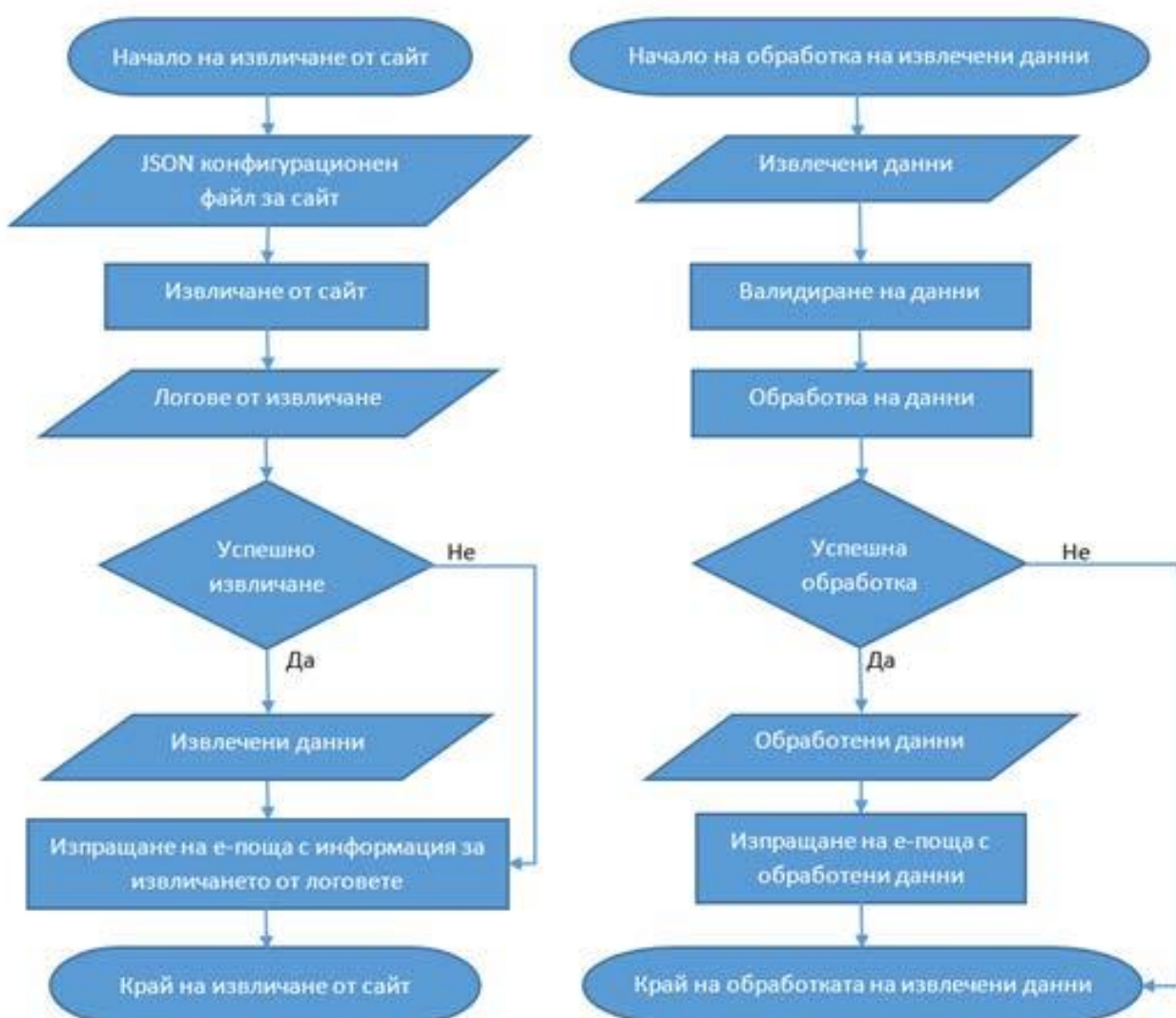
Включена е оценка на потенциалните ползи – повишаване на ефективността, подобряване на качеството на съдържанието и намаляване на оперативните разходи.

Схематично представяне на начина на работа на модел за писане на новини от структурирани данни

Моделът разглежда специфичните нужди и предизвикателства на българския пазар – липсата на структурирани данни, недостигът на големи медии с бюджет за самостоятелна разработка на ИИ.

Подробно е описано как да бъде автоматизиран процесът на извличане на данни, синтезиране на различни варианти на текста, избор на подходящо заглавие и публикуването на новината в електронно издание в реално време.

Фиг. 25 Схематично представяне на процеса на извличане на структурирани данни от сайт

V. Основни резултати и научен принос

Научните приноси на тази дисертация се основават на систематичен анализ и емпирично изследване на ИИ в медиите, като се стремят не само да опишат настоящото състояние, но и да предложат решения за бъдещето. Получените резултати могат да бъдат използвани както от академичните среди, така и от медийните организации.

Трудът поставя основите за по-нататъшни изследвания в областта на ИИ в журналистиката, отваря възможности за по задълбочени анализи на въздействието на алгоритмите върху творческите процеси в редакциите, общественото мнение и доверието в самите медии.

За целта е събран, анализиран, систематизиран и изложен голям обем интердисциплинарна информация - инженерна, журналистическа и правна.

Ползваните литературни източници са 149, но в преобладаващата си част са нови издания, които не се продават на пазара в България.

Направени са изследвания на журналистическата производителност с и без изкуствен интелект. Предложен е модел за синтез на информация с подобно съдържание.

Основните научни приноси включват:

1. Класификация на ИИ инструментите в журналистиката

- Разработена е подробна класификация на видовете изкуствен интелект, използвани в медиите, според тяхното приложение.
- Разграничени са ИИ решенията, подпомагащи журналистите (автоматично създаване на новини, обработка на изображения, стенографиране, резюмиране на текст, проверка на факти, анализ на данни) и тези, насочени към потребителите (персонализирано съдържание, ботове за новини, алгоритми за препоръки).

2. Анализ на въздействието на ИИ върху журналистическата практика

- Доказано е, че ИИ вече променя журналистическата работа като влияе върху скоростта, обхвата и формата на новинарското съдържание.

- Идентифицирани са основните предизвикателства, свързани с качеството и достоверността на автоматично генерираните новини, както и възможните рискове от алгоритмична пристрастност.
- Направен е сравнителен анализ между традиционните журналистически методи и технологично подпомогнатите редакционни процеси (в експеримент с дешифровки на български на новини от радиоемисии).

3. Изследване на интеграцията на ИИ в българските медии

- Проведено е емпирично проучване за нивото на внедряване на ИИ технологии в българския медиен сектор.
- Предложен е модел за създаване на готови за въвеждане в българските редакции, дигитални асистенти като се отчита спецификата на националния медиен пазар.

4. Дефиниране на „слепите петна“ при използването на ИИ в журналистиката

- Описани са ключовите „слепи петна“, свързани с използването на изкуствен интелект в медиите - потенциални грешки при автоматичното генериране на съдържание, „информационни балони“, риска от засилване на дезинформация.

VI. Практическа значимост

Практическата значимост на изследването се изразява в предоставянето на конкретни насоки за внедряване на ИИ в медийните организации, с оглед оптимизация на работните процеси и подобряване на качеството на журналистическото съдържание. Тези насоки могат да бъдат полезни както за журналисти, така и за медийни мениджъри, разработчици на технологии. Резултатите от изследването могат да бъдат използвани за:

- Подобряване на разбирането за ролята на ИИ в медиите и адаптацията на журналистическите процеси.
- Създаване на образователни програми за бъдещи журналисти, включващи работа с ИИ технологии.
- Въвеждане на стандарти за прозрачност при използването на ИИ в журналистическата практика.
- Подпомагане на медийните компании в разработването на стратегии за балансирано внедряване на ИИ.
- Оценка на социалните и икономическите ефекти от автоматизацията на медийната индустрия.

Представеният концептуален модел обяснява етапите от проектиране и разработка до интеграция на нов системен асистент. Може да служи като шаблон при изграждането на бъдещи софтуерни решения за автоматизиране на генерирането на текст, анализ на данни, интеграция на резултатите в съществуващите редакционни процеси.

VII. Публикации и участия в конференции

1. Ventsislav Vassilev, Навлизане на Изкуствения интелект (ИИ) в медиите , Медии и комуникации, 2023 стр. 108 -114.
URI: <http://hdl.handle.net/10506/2617>
ISBN: 978-954-07-5916-6
2. Ventsislav Vassilev, Приложение на ASR на български език за публикуване на преки репортерски включвания в интернет издания, „Комуникацията и медиите на XXI век: образователни и професионални предизвикателства“, 2023, стр.:129-142,
ISBN:978-619-7567-15-1 , Web of Science
URI: <http://hdl.handle.net/10506/2568>
3. Ефрем Ефремов, Ventsislav Vassilev, Accuracy of ASR Software in Bulgarian Language and its Application in Journalism, 2022 International Conference on Electrical, Computer and Energy Technologies (ICECET), Publisher:IEEE, 2022, ISSN (print):978-1-6654-7088-9, ISSN (online):978-1-6654-7087-2, ISBN:978-1-6654-7087-2,
doi:10.1109/ICECET55527.2022.9872848

Участие в конференция

4. Секционен доклад: „Изкуственият интелект (ИИ) в медиите – заплахи и перспективи“, изнесен на Научно-образователния докторантски семинар „Медии и комуникации“, организиран от ФЖМК, София, на 11-12 декември 2023 г.
5. Секционен доклад: „Приложение на ASR на български език за публикуване на преки репортерски включвания в интернет издания“, изнесен в рамките на Юбилейната международна научна конференция „Комуникацията и медиите на XXI век: образователни и професионални предизвикателства“ във ФЖМК, София, 28 октомври 2022 г..

6. Секционен доклад, Венцислав Василев, „Навлизане на ИИ в медиите“, изнесен на Научно-образователния докторантски семинар „Медии и комуникации“-ФЖМК, София, 12-13 декември 2022 г.
7. Секционен доклад Accuracy of ASR Software in Bulgarian Language and its Application in Journalism, за международната конференция International Conference of Electrical, Computer and Energy Technologies (ICECET) в Прага, Чехия, юли 2022 г. (представен онлайн).

Заклучение

Настоящото изследване подчертава, че внедряването на ИИ в медиите не е само технологичен процес, а изисква внимателно управление, за да се гарантира, че автоматизацията ще допълва, а не ще замества журналистическия труд.

Дисертацията поставя основите за бъдещи изследвания в областта на журналистиката и изкуствения интелект, както и за практически разработки, които да подпомогнат адаптацията на българските медии към дигиталната епоха. Анализирани са предизвикателствата пред медийната индустрия и предложени конкретни стратегии за интеграция на ИИ технологии.

В този контекст е изтъкната необходимостта от обучение на бъдещи журналисти и специалисти в медийната индустрия как да боравят с ИИ преди навлизането им на пазара на труда.

Въз основа на проведеното в дисертацията изследване са очертани няколко ключови насоки за бъдеща работа сред които:

- Допълнителен анализ на етичните предизвикателства
- Развитие на регулаторната рамка
- Емпирични изследвания върху въздействието на ИИ върху медийното съдържание –качеството и достоверността на материалите, създадени или подпомогнати от ИИ, както и на възприемането им от аудиторията за надеждни.